

Καρδιά τῆς καρδιάς πού δὲ μπορῶ νὰ ὀνο-
(μάσω)

Ἐλευθερία.

Ἐλευθερία, οἱ ποιητὲς κάνουν λάθος
Ποὺ σ' ἀγαποῦν γιὰ τὴ στροφή καὶ τὸν τρο-
(χὸ καὶ τὸ κύλισμα καὶ τὸ τραγοῦδι σου.

Γουίλλιαμ Στάφφορντ (1914)

Γύρισε γὰ πεῖ

“Όταν κοιτάω πρὸς τὸ βορρᾶ ἔνα χαμένος
(Κρήκ
σὲ κάποια νέα ἀκτὴ ἀποθέτει ἔνα μοκασίνι
(χάμο,
βράχος στὸ φῶς καὶ μεσημέρι γιὰ τὸ κοί-
(ταγμα,
εἶναι βιαστικός κι ἐγὼ δίπλα του.

Θά 'ναι μακρὸ ταξίδι· θά γίνει ἕνας νέος ἀρ-
(χηγός·
ἤπιαμε νερὸ ἀπὸ ἕνα ἀνώνυμο ρέμα·
κάτω ἀπὸ μικρὰ σκοτεινὰ δέντρα ἔχει νὰ βρεῖ
(ἕνα μονοπάτι
πού πρέπει κι οἱ δυὸ νὰ πάροῦμε γιὰτὶ ἀντα-
(μωθήκαμε.

Γι' αὐτὸ χειρονομοῦμε ἀκόμη καὶ μὲ τὴν ἀνα
(μονή μας·
εἶναι ἕνας κόκκος ἄμμου στὴ λάμα τοῦ μαχαι-
(ριοῦ του
τόσο μικρὴ πού τὴ φυσάει κι ἐνῶ ὁ ἀνασα-
(σμός του
σκουραίνει τὸ ἀτσάλι τὰ μάτια του σταματοῦν

Καὶ ξεκινοῦν ἕνα νέα ὄραμα· τὸ ὑπόλοιπο τῆς
(ζωῆς του.
Θά τὸ 'χομε σκοπὸ ὅ,τι κάνει. Πίσω ἀπὸ
(τούτῃ τὴ σελίδα
τὸ μονοπάτι στρίβει βόρεια. Γυρεύουμε σημάδι.
Τὰ μοκασίνια μας δὲ σημαδεύουν τὸ ἔδαφος.

Τὸ κρύψιμο: Ἴσι, ὁ τελευταῖος Ἰνδιάνος

Ἐνα βράχο, ἕνα φύλλο, λάσπη, ἀκόμη καὶ τὸ
(χορτάρι
ὁ Ἴσι ὁ ἄνθρωπος τῆς σκιάς ἔπρεπε νὰ τὸ
(βάξει πάλι ἐκεῖ πού ἦταν.
Γιὰ νὰ ζήσει ἔπρεπε νὰ κρύβει πὼς ζοῦσε.
Τὸ βαθύ του φαράγγι ἔπρεπε νὰ τὸ κρατάει
(ἀπαράτηρητο ἀπ' τὸν κόσμο,
καὶ μόνο τὸ πρόσωπό του γεμιζόταν γραμμές,
(γιατὶ κανεὶς δὲν τὸ 'βλεπε
κι αὐτὸ λοιπὸν δὲν εἶχε καμιὰ σημασία.

Ἄν ἐμφανίζοταν, θά πέθαινε· κι ἦταν ὁ τε-
(λευταῖος. Σῆψιμο
τῶν ἀχναριῶν, μοῦρα πού καθαρίζουν τὴν ἀ-
(νάσα, ἱεροτελεστίες
πρὶν ἀπὸ τὴν αὐγὴ μὲ νερὸ — ἀκόμη καὶ τὰ
(σκυλιὰ γόργαγαν σ' ἕνα τόπο

ἀχάλαστο ἀπ' τὸν Ἴσι, πού κάποτε τὸν εἶχε
(δικό του, μὲ τὴ θεία του
καὶ τὸ θεῖο του, πού τὰ γέρινα μέλη τους τὰ
(δεμένα σὲ φλοῦδα ἱτιάς τελιζὰ
σταμάτησαν καὶ κούφτηκαν κάτω ἀπ' τοὺς
(βράχους, μέσα σὲ γλινὰ φύλλα.

Θά 'πρεπε νὰ βοηθήσουμε ν' ἀλλάξει αὐτὸ τὸ
(εἶδος τῆς πρόωσης αυτοκτονίας
ἢ ὑπαρξὴ πού βαθμιαία σχορπιέται ὥσπου ὁ
(χτύπος τῆς καρδιάς
ἀνακατώνεται καὶ τὰ μηνύματα ὅλα πᾶνε στὸν
(ἴδιο δρόμο ἀπὸ τὸν κόσμο
καὶ χάνονται κατὰ μέσα! ὁ Ἴσι ἔζησε. Τοῦ
(ταίριαζε
αἰτουνοῦ ν' ἀνοίξει ἀχνάρια. Στὴν Καλιφόρ-
(νια τώρα ὅπου οἱ ἀντίθετοί του
ἀλλάνθαστα κατοικοῦν πλανιόμαστε στοὺς δρό-
(μους τους

Καὶ κάποτε ἠσυχάζοιμε τ' ὄνομά του—
«Ἴσι».

Στὸν τόπο τῆς δοκιμῆς τῆς δόμδας

Τὸ μεσημέρι στὴν ἔρημο μιὰ λαχανιασμένη
(σαύρα
περίμενε τὴν ἱστορία, μὲ τεντωμένους ἀγ-
(κῶνες,
κοιτώντας τὴν καμπύλη ἐνὸς ἰδιαίτερα δρόμου
σὰν νὰ ἦταν κάτι νὰ συμβεῖ.

Ἐφαχνε γιὰ κάτι πέρα μακρύτερα
ἀπ' ὅσο οἱ ἄνθρωποι μποροῦσαν νὰ δοῦν, μ' ἃ
(ἐνδιαφέρουσα σκηνὴ
παιγμένη σὲ πέτρα γιὰ μικροὺς ἑαυτοὺς
στὴν ἄκρῃ τῆς γλυφῆς τῶν συνεπειῶν.

Ἦταν μιὰ ἡπειρος μὲ τίποτα σπονδαῖο πά-
(νω τῆς
κάτω ἀπὸ ἕνα οὐρανὸ πού δὲ σκοτιζόταν δι-
(όλου.
Ἐτοιμὴ γι' ἀλλαγὴ, οἱ ἀγκῶνες περιμέναν.
Τὰ χέρια ἀρπάχτηκαν σκληρὰ ἀπὸ τὴν ἔρημο.

Γουέλντον Κήης (1914—1955;)

Ἀρχὴ τοῦ χειμῶνα

Μνήμη τοῦ καλοκαιριοῦ σημαίνει συνειδηση τοῦ
(χειμῶνα.
Κάθοντας ἢ περπατώντας ἢ ἀπλῶς στέκοντας
(ἤσυχος,
Κερδίζοντας τὴ ζωὴ μου ἢ κοιτάζοντας τὸ χι-
(όνι νὰ πέφτει,
Θυμᾶμαι τὸν ἥλιο στὰ πεζοδρόμια ἐνὸς ξεστοῦ
(τόπου,

Ἐνα μικρὸ ξενοδοχεῖο καὶ τὸ πρόσωπο ἐνός
(νεκροῦ κοριτικοῦ
Τὰ σκέφτομαι αὐτὰ σ' αὐτὸ τὸ πῶς μεγάλο ὁ-
(φόμετρο, κοιτώντας Ἀντικά.

Ἀλλὰ τὸ δωμάτιο εἶναι κρύο, οἱ λέξεις τῶν
(βιβλίων εἶναι κρύες·

Κι ἡ ἐρώτηση ἂν πετυχαίνομε ὅ,τι ζητᾶμε
 εἶναι ἀνόητη, ἀναπάντητη ἅπ' τὸν ἦχο τῆς
 (Ξεμαντάλωτης πόρτας
 Ποῦ χτυπάει στὸν ἄνεμο ἢ ἅπ' τὸν ἦχο τοῦ
 (χιονιοῦ ἢ ἅπ' τὸ κοίταγμα
 Τοῦ χειμωνιάτικου ἡλιου. Αὐτὸ πὸν μάθαμε
 (δὲν ἦταν αὐτὸ πὸν μᾶς εἶπαν.
 Κοιτάω τὸ χιόνι, γυρεύω ν' ἀγγίξω τὸ χτύπο
 (τῆς καρδιάς πὸν λείπει.

Τὰ χαμόγελα τῶν κολυμβητῶν

Τὰ χαμόγελα τῶν κολυμβητῶν σήνουν καθὼς
 (αὐτοὶ ἀφήνουν τὸ νερό,
 Κι ὁ ἔραστής νιώθει νὰ πέφτει θλίψη καθὼς
 αὐτὸ τελειώνει, καθὼς ἀφήνει τὴν ἀγάπη του.
 Ὁ ἔπιστήμονας, κλείνοντας τὸ βιβλίο του κα-
 θὼς χτυπᾶνε τὰ ρολόγια τοῦ μεσονυχτίου, εἰ-
 (ναι κενὸς καὶ γέρος.
 Ἡ ἀνακούφιση τοῦ πιλότου καθὼς προσγειώ-
 (νεται δὲν εἶναι ἀπελευθέρωση.
 Αὐτὰ τὰ τέλεια καὶ ἰδιωτικά πράγματα, πὸν
 μᾶς περιτερίζουν, ἔχουν ἀτελῆ καὶ δημόσια
 (τελειώματα —
 Νερὸ κι ἄνεμος καὶ πέταγμα, λόγια πὸν θυ-
 (μόμαστε κι ἡ πράξη τῆς ἀγάπης
 Δὲν εἶναι παρὰ διακοπές. Κι ὁ κόσμος, σὰ
 (ῥωδ, ἀνυπόμονο καὶ γρήγορο,
 Περιμένει μόνο αὐτοὺς πὸν εἶναι νεκροί. Ὅχι
 (θάνατος γιὰ σένα. Συμπεριλαμβάναςαι.

Ρόμπερτ Λόουελ (1917)

Σὰ μὰ πλανερία κοντὰ στὸ νερὸ

Τὸ σκοτάδι ἔχει καλέσει τὸ σκοτάδι καὶ ἡ ἀ-
 (τιμία
 Σπρώχνεται γύρω στὰ παράθυρά μας σ' αὐτὴ
 (τῇ σχεδιασμένῃ
 Βαβέλ τῆς Βοστώνης ὅπου τὸ χρῆμα μας μι-
 (λάει
 Καὶ πολλαπλασιάζει τὸ σκοτάδι ἐνὸς τόπου
 Προετοιμασίας ὅπου ἡ Παρθένα περπατάει
 Καὶ τριαντάφυλλα ἐλικώνονται στὸ σμαλτω-
 (μένο πρόσωπό της
 "Ἡ πέφτουν σὲ σχίζες σ' ἄβρεχτους δρόμους.
 Κυρία μας τῆς Βαβυλώνας, πέρνα, πέρνα,
 "Ἡμουν κάποτε ἡ κόρη τοῦ ματιοῦ σου
 Μύγες, μύγες, εἶναι πάνω στὴν πλανερία, πᾶ-
 (νω στοὺς δρόμους.

Οἱ μύγες, οἱ μύγες, οἱ μύγες τῆς Βαβυλώνας
 Βοῦνίζουν στῶν ἀρτίων μου τὰ τύμπανα ἐνῶ
 (τὸ διαβολικὸ μακρὸν
 Μοιρολόγι τῶν ἀνθρώπων ἐκπυρσοκροτεῖ τὴν
 (ῥωρα
 Γιὰ πλέουσες πόλεις ὅπου ἡ χρυσοὶ του γλώσσα
 Γοητεύει τοὺς τέκτονες τοῦ Πύργου τῆς Βαβέλ
 Νὰ ὑψώσουν τὴν πόλιν τοῦ αἵθριο πρὸς τὸν ἥλιο
 Ποῦ ποτὲ δὲν καθεται πάνω σ' αὐτοὺς τοὺς
 (δρόμους τῆς κολασμένης φωτιάς
 Τῆς Βοστώνης, ὅπου τὸ ἥλιοφῶς εἶναι σπαθὶ

Ποῦ χτυπάει τὸν ἀρνούμενο σ' ἄλλους τὸν
 (Κύριο:
 Μύγες, μύγες εἶναι πάνω στὴν πλανερία, πᾶ-
 (νω στοὺς δρόμους.

Μύγες χτυποῦν τὰ θαυμασιὰ νερὰ τοῦ παγο-
 (μένου
 Ἀτλαντικοῦ καὶ τὰ μάτια τῆς Μπερναντέτ
 πὸν εἶδαν τὴν Κυρία μας νὰ στέκεται στὴ
 (σπηλιά
 τῆς Μασσαμπιέλ, τὴν εἶδαν τόσο ἄμεσα πὸν
 τ' ὄραμά της ἔσθησε τὰ μάτια τῆς ψυχῆς. Ὁ
 (τάφος
 ἔχει ἀνοιχτὸ τὸ στόμα καὶ καταποθεῖ στὸ
 (Χριστό.
 Ὡς τείχη τῆς Ἰερικῶς! Κι ὅλοι οἱ δρόμοι
 πρὸς τὸ Ἀτλαντικὸ μας τεῖχος τραγουδᾶνε:
 «Τραγουδεῖστε,
 Τραγουδεῖστε τὴν ἀνάσταση τοῦ Βασιλέα».
 Μύγες, μύγες εἶναι πάνω στὴν πλανερία, πᾶ-
 (νω στοὺς δρόμους.

Τζῶν Μπέρρυμαν (1914)

Ὁνειροτράγουδα

14

Ἡ ζωὴ, φίλοι, εἶναι βαρετὴ. Δὲν πρέπει νὰ τὸ
 (λέμε αὐτό.
 Στὸ τέλος - τέλος, ὁ οὐρανὸς λάμπει, ἡ με-
 (γάλη θάλασσα λαχταράει,
 ἔμεις οἱ ἴδιοι λάμπουμε καὶ λαχταῖμε,
 καὶ ἐπιπλέον ἡ μητέρα μου μοῦ εἶπε ὅταν ἤμιον-
 (να ἀγόρι
 (ἐπανειλημμένα) «Νὰ τ' ὁμολογήσεις ποτὲ
 (πὼς βαριέσαι
 σημαίνει πὼς δὲν ἔχεις
 Ἐσώτερες Δυνάμεις. Συμπεραίνω τώρα πὼς
 (δὲν ἔχω
 ἐσώτερες δυνάμεις, γιατί βαριέμαι πολὺ.
 Βαριέμαι τοὺς λαοὺς,
 βαριέμαι τὴ φιλολογία, εἰδικὰ τὴν ἱψηλὴ φι-
 (λολογία,
 βαριέμαι τὸν Χένρυ, μὲ τὴν κατάστασή του
 καὶ τοὺς κωλικούς του
 κακοὺς ὅσο κι ὁ Ἀχιλλέας,

ποὺ ἀγαπᾶει τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὴ δυνατὴ
 (τέχνη, πὸν τὴ βαριέμαι.
 Κι οἱ ἥσυχτοι λόφοι κι ἡ μηχανὴ τοῦ μπαμπα-
 (κιού, μοιάζουν μὲ δίχτυ
 καὶ κατὰ κάποιον τρόπο ἔνα συλλί
 ἔχει πάρει τὸν ἑαυτὸ του καὶ τὴν οὐρὰ του σὲ
 (σημαντικὴ ἀπόσταση
 μέσα σὲ βουνὰ ἢ θάλασσα ἢ οὐρανό, ἀφήνον-
 (τας
 πίσω: ἐμένα, παιγνιδιάρη.

65

Δὲν ἐγχειρίζω συχνά. Ὅταν ἐγχειρίζω,
 τὰ ἄτομα τὸ παρατηροῦν.